

Holocaustul in Europa

(1939-1944)

1.Indreptar terminologic

Antisemitism.Atitudine ostila, ura fata de evrei.La inceput, antisemitismul avea un sens larg, sugerand o atitudine potrivnica fata de toti semiti, termenul restranganduse doar la evrei.Antisemitismul a aparut in Babilon si Persia, a imbracat forme religioase si politice.Antisemitismul s-a manifestat sub diverse forme, de la cele de izolare, aversiune fata de evrei pana la masuri administrative si legislative dure promovate de unele guverne, atingand forma aberanta de organizare de pogromuri in timpul fascismului.

Arianism.Denumire data popoarelor care vorbesc limbi indo-europene. In istorie, arienii, sau arii, cuvânt care are sensul de „nobili”, „stapani” sunt atestati ca luptatori remarcabili, care au cucerit Valea Indusului din India in jurul anului 1500i.H.Rasisti germani si-au insusit denumirea de „arieni” pentru populatiile de origine germanica nordica, considerate ca rase superioare si au adoptat ca symbol svastica sau crucea gamata.

National-socialism.Doctrina heteroclite expusa inca din 1920 de muncitorul germanAnton Dexler, apoi adoptata oficial de Adolf Hitler in „*Mein Kampf*”, care presupunea :un stat autoritar, o natiune superioara (cea germana) prin pastrarea puritatii rasei si respingerea in deosebi a evreilor, prin recurgerea la razboi si violenta, cultivarea fortei.Hitler omitea aspectul social al doctrinei, propaganda deseori lupta pt. spatial vital in Europa, era ostil marxismului, evreilor, parlamentarismului, propunand o planificare autarhica(germanii traind independenti).

Nazisti.Partizanii doctrinei national-socialiste, teoretizata de Adolf Hitler.

Pangermanism.Termen folosit inca din sec. al-XIX-lea de Gores si Schlegel si care insemna ideea promovarii unei Europe in care germanii ar trebui sa conduca pe toate planurile.Ideea, utopica in sine, a fost un paravan pt. nazisti de a instaura „noua ordine europeana”, echivaland cu dominatia rasei germanice.

Rasism.Doctrina care sustine inegalitatea biologica si intelectuala a raselor umane, promovand lupta dintre rase. Ideea de rasism a aparut in sec. al-XVI-lea , in perioada expansiuni unor tari europene sis a constituit ca doctrina la jumatarea sec. al-XIX-lea.Paroxismul ideii de rasism l-a atins ideologia national-socialista(fascista), justificandusi politica agresiva siactiunile de genocide. Azi, rasismul este utilizat de miscarile neofasciste, si se manifesta si prin alte forme: segregationism, apartheid si anti-semitism.

Sovinizism.Concept care presupune superioritatea unor natiuni si popoare fata de alte natiuni si popoare;de aici dispretul si ura fata de „nearieni”, sau fata de minoritatile nationale ale unui stat.

Totalitarism.Regim politic in care cetateni constituie un bloc unic in serviciul statului, prin intermediul unui partid unic. Totalitare au fost regimurile fasciste sau national-socialiste.

Xenofobie.(xenos=strain, phobos=spaima). Atitudine ostila fata de straini considerati indezirabili, practicata de regimurile fasciste si neofasciste.Xenofobia este utilizata ca diversiune, pt. un grup, pt. ai declara pe straini vinovati de regresul in diferite domenii de activitate si, ca atare pt., ai face sa suporte consecintele.

Holocaust.Sacrificiu adus divinitatii la vechii evrei si asirieni care consta in arderea in intregime a animalului sacrificat. In secolul al XX -lea, termenul a fost utilizat pentru a desemna tragedia traita de populatia evreiasca supusa exterminarii (inclusive prin ardere) in lagarele speciale construite de catre nazisti.

Genocid.Crima comisa cu intentia de a suprima un grup uman, national, etnic.Nazisti au recurs la genocide impotriva evreilor. Azi, genocidul este socotit ca si o crima impotriva umanitatii.

2. Organizatii si denumiri fasciste

Abwehr-serviciul de spionaj si contra spionaj al armatei hitleriste.

Gestapo-politia secreta de stat.

Hitlerjugend-tineretul hitlerist, organizatie fascista de tineret

Kristallnacht-„Noaptea de cristal”, pogrom antisemit organizat in noaptea de 9/10.11.38

Kz(konzentrationslager)-lagar de concentrare.

Luftwaffe-aviatia militara germana.

SS-trupe de protectie

Werwolf-organizatie militara fascista

3. Despre Adolf Hitler(1889-1945):

Nascut la Braunau, in zona austriaca a Imperiului Austro-Ungar, Hitler (pe numele adevarat Adolf Schicklgruber) a fost fiul unui functionar vamal. In 1914 s-a stabilit in Germania, a intrat in armata ca si voluntar si a luptat in primul razboi mondial. Ulterior a devenit seful Partidului National-Socialist al Muncitorilor Germani, orientandu-l spre un program care asocia nationalismul cu antisemitismul. In urma esuarii incercarii de a rasturna puterea de stat in Bavaria (1923), a fost condamnat la 9 luni de inchisoare, timp in care a redactat *Mein Kampf*. La 30 ianuarie 1933 a fost numit cancelar al Germaniei, iar dupa moartea presedintelui Hindenburg a devenit si sef al statului (Reichsfuhrer). A impins Germania in cel de al doilea razboi mondial. S-a sinucis pt. nu a fi capturat de invingatori.

“Luptand contra evreului, lupt pentru a apara creatia domnului”

Din primavara anului 1933, guvernul celui de-al III-lea Reich promulga legi care excludeau evrei din functii publice si din barou, luand masuri demagogice spectaculoase. Posibilitatile de indignare se tocisera cand Hitler a edictat faimoasele “legi de la Nurnberg”, care instituiau noi bariere rasiale, interzicand sub pedeapsa cu inchisoarea, cat si “legaturile extra-maritale” dintre evrei si “supusi cu sange german”. Era scoatere in afara legii a evreilor, dand putere legala tabuurilor sexuale pe care Hitler le evoca plin de incapatanare in discursurile si scrierile sale:

„Tanarul, evreu cu ochii negrii, panditori ore intregi, cu fata iluminata de bucurie satanica, tanara inconstienta de pericol, pe care o necinsteste cu sangele sau”

Totodata, lipsind cel mai neinsemnat criteriu biologic care sa permita a se deosebi „sangele evreu “ de sangele arian, facatori de legi ai celui de-al III-lea Reich au trebuit sa se limiteze la religia ascendentilor; au fost socotite ca „nonarieni”, persoanele avand macar doi bunici semiti. Mai apoi, alte legi au interzis evreilor sa se aseze pe bancile publice, copiilor evrei sa frecventeze scolile comunale, au fost elaborate carti de identitate speciale si au fost impuse pronume obligatori (Sarah si Israel) Intre 1933 si 1939, mai mult de jumătate din cei 600000 de evrei germani au reusit sa plece in strainatate , cu toate ca tarile zise civilizate nu i-au scutit de vize de cat cu zgarcenie.

In noiembrie 1938, autoritatile celui de-al III-lea Reich a organizat faimoasa „noaptea de cristal”, o explozie de brutalitate controlata, in timpul careia sute de magazine apartinand evreilor au fost demolate si jefuite si zeci de sinagogi incendiate; in acelasi timp, peste 20 000 de evrei au fost arestati si internati in lagare de concentrare .Asa s-a deschis era violentelor fizice.

La 30 ianuarie 1939, cu cateva luni inainte de declansarea ostilitatilor, Hitler in persoana anunta in fata lumii soarta pe care o rezerva totalitatii evreilor Europeni :

„In ziua de azi, care poate v-a ramane memorabila nu numai pentru germani, as vrea sa adaug urmatoarele: in viata mea ,cu ocazia luptei mele pentru putere, am fost adesea profet, si am fost adesea facut ridicol, in primul rand de poporul evreu. Cred ca acest ras rasunator al evreilor germani le-a ramas intre timp in gat. Azi vreau sa fiu din nou profet :Daca evreimea internationala v-a reusi in Europa sau in alta parte sa precipite popoarele intr-un razboi mondial ,rezultatul nu v-a fi deloc o bolsevizare a Europei si o victorie a iudaismului ,ci exterminarea rasei evreiesti in Europa.”

Sapte luni mai tarziu , chiar in ziua declaratiei de razboi ,Hitler decreta un prim genocid. Pentru el era vorba de a „suplima vietile nedemne de a fi traite”, adica pe cei slabi de spirit si alienatii incurabili germani. Ca urmare, sase stabilimente de eutanasiu au fost instalate in Germania, in care erau trimisi , dupa un examen sumar, acei purtatori de tare care erau in acelasi timp guri inutile. Dupa unele tatonari, procedeul adoptat a fost asfixierea cu oxid de carbon; din toamna 1939 pana in august 1941, aproape 100000 de bolnavi mintali au fost exterminate facand oficiul de banc de incercari pt. evrei, asa cum vom vedea.

„Programul de eutanasiu” a fost inconjurat de secret, atat cat se putea face: familistilor li se trimiteau scurte instintari, fiind invocate crize cardiace si alte cateva forme de moarte naturale. Hitler a hotarat sa suspende „programul de eutanasiu” pe durata razboiului. Devenind disponibil, personalul specializat a fost trimis atunci in Polonia pt. a instala acolo stabilimente de exterminare pt. evrei, mult mai vaste.

Dupa venirea lui Hitler la putere, a fost instituit un birou al afacerilor evreiesti la Ministerul de Interne, in acelasi timp cu renumitul Gestapo. In 1935, colonelul SS Adolf Eichmann devenea seful acestui birou, numit “biroul IVB4”. Atributiile sale au crescut odata cu trecerea anilor; in 1938, ele se extindeau in Austria si Cehoslovacia; in 1940-1941, terenul de vanatoare cuprindea cea mai mare parte a continentului European. Dupa oculoarea militara a unei tari, emisari lui Eichmann, inzestrati cu puteri mari, stabileau acolo o sectie a biroului IVB4 si in primul rand se apucau, sa faca un recensamant al evreilor. Nu se iveau probleme in numeroase tari, incepand chiar cu Germania, in care religia era indicate pe doc. De identitate sau pe diverse acte.

Germania

Insarcinat de la numirea in functie cu *epurarea rasiala* a Germaniei, Eichmann a inceput in primul moment dupa aceea sa primeasca foc verde pentru deportari, cu evreii de pe teritoriul "mare german". Aproape sapte zeci de mii dintre ei au fost "evacuati spre vest" in octombrie si noiembrie 1941. In cursul acelei toamne, Eichmann avea sa se achite, printre alte lucruri, de o curata alta insarcinare."Solutia finala" fiind inceputa, sa convenit sa fie pusi la curent toti ministri si inalti functionari. Seful IVB4 a trebuit nu numai sa pregateasca dosarul ci sa redacteze expunerea pe care Heydrich, seful tuturor politiei germane, voia sa o tina personal in fata adunarii. Prevazuta pe 9 decembrie, reuniunea a fost amanata pe 20 ianuarie, datorita atacului de la Pearl Harbour la 7 decembrie si intrarii in razboi a Statelor Unite. Heydrich a anuntat ca a fost numit in noul post de "plenipotentiary pentru pregatirea solutiei finale a problemei evreilor din Europa" si ca a fost insarcinat sa "curete spatiul vital de evreii sai". Acest spatiu cuprindea intreaga Europa; numarul evreilor fiind de 11000000 de oameni. In ceea ce priveste soarta care li se rezerva, Heydrich a preferat sa se exprime in doua-trei vorbe:

"In cadrul solutiei finale a problemei, evreii vor trebui transferati sub o escorta serioasa in est iar acolo sa fie repartizati serviciului de munca. Aliniati in coloane de munca, evreii valizi, barbatii intr-o parte, femeile in cealalta, vor fi dusi in aceste teritorii pt a construi drumuri; o parte din ei, fara a se spune, se va elimina in mod natural datorita starii de deficienta fizica.

Restul, care va subsista pana la sfarsit si pe care trebuie sa o socotim partea cea mai rezistenta va trebui sa fie tratata in consecinta. Intr-adevar experienta istoriei a dovedit ca eliberata, aceasta elita naturala poarta in germene elementele unei noi renasteri evreiesti.

In vederea realizarii practice a solutiei finale, Europa va fi maturata de la vest la est. Greutatile de locuit si alte consideratii de politica sociala ne-au indemnat sa incepem cu teritoriul Reich-ului, intelegand si protectoratele Boemiei si Moraviei. "

Secretarul de stat Wilhelm Stuckart, care reprezenta Ministerul de Interne, a propus sa lase in viata chiar metisii "semitizati mai mult de 50%", dar sa fie sterilizati.

In decembrie 1941, intr-o scrisoare confidentiala a lui Wilhelm Kube catre prietenul sau Heinrich Lohse, critica exterminarile, facandu-l partas la indignarea sa:

"Printre acesti evreii se afla fosti combatanti, detinatori ai Crucii de fier, raniti de razboi, semi-arieni sau pe trei sferturi arieni. Nu sunt lipsiti de duritate si sunt gata sa contribuie la solutionarea problemei evreilor, dar acesti oameni, care provin din aceleasi medii cu noi, sunt cu totul altceva decat hoardele autohtone."

In ochii agentilor lui Heydrich si Eichmann la Minsk, Kube s-a facut vinovat de lipsuri foarte grave: Nu spusese el public ca-i place muzica lui Mendelssohn si a lui Offenbach, nu stransese mana unui evreu care-i scosese masina dintr-un garaj in flacari si nu promisese salvarea vietii tuturor protejatiilor sai? La 31 iulie, Kube il anunta laconic pe Lohse: "La Minsk au fost lichidate in jur de 10000 de evreii, la 28 si 29 iulie. Cea mai mare parte fusesera deportati la Minsk in noiembrie trecut, din ordinul Fuhrer-ului, din Viena, Brunn, Bremen si Berlin".

Capturarea evreilor in Polonia

Exterminarea globala si planificata a evreilor europeni a debutat in vara anului 1941, dupa atacul impotriva U.R.S.S. si vom vedea in ce conditii. Dar evreii polonezi, al caror nr. Se apropia de 3 mil. Au cunoscut inainte 2 ani de calvar. Pt. a incepe, unele unitati de trupe de campanie, si in special detasamente **SS** s-au dat la glume imunde care mergeau mult mai departe decat brutalitatile devenite moneda curenta in Germania.

Taierea barbii si a perciunilor evreilor era un divertisment raspandit; multi germani au trimis familiilor lor fotografii eternizand aceste fapte alese! Un alt amuzament la moda consta in

a navali intr-un apartament sau intr-o casa de evrei, a-I constringe pe tineri si batrani sa se dezbrace sis a danseze astfel inlantuiti in sunetul unui fonograf: violul consecutive era facultative(date fiind riscurile:urmarire pt. „crima impotriva rasei”).In orase si-n targusoare au fost concentrate toti in cartiere speciale sau „ghetouri”, uneori imprejmuite cu-n zid, pt. a-I izola complet de populatia crestina poloneza si ea tratata totusi, ca “rasa inferioara”.Lipsita de recurse si de slujbe, populatia ghetourilor era expusa tuturor suferintelor, mizeriei si foametei, parand a fi sortita sa sucombe cu timpul de boala inanitiei, inainte ca Hitler sa accelereze procesul in lagarele morti I.Populatia evreiasca, in buna parte specializata in munci de confectii si alte ramuri ale mestesugurilor artizanale, servea ca mana de lucru aproape gratuita si exploatabila, la discretia furnizorilor armatei si spuselor specialistilor in economie militara; era vorba chiar de “muncitori absolute indispensabili”. Incat odata ora venita, SS-isti insarcinati cu genocidul nu au mai avut nici o grija.

Asa cum am vazut, tehnicile de exterminare a grupurilor omenesti nedemne de-a trai au inceput a fi elaborate in toamna anului 1939.

In decembrie, primul lagar de exterminare, cel de la *Chelmno*, intra in activitate; alte trei, cele de la *Belzec*, *Sobibor* si *Treblinka*, din ce in ce mai bine utilizate, au fost puse in functiune in martie, mai si iulie 1942. Plasate sub autoritatea suprema a generalului SS, Odilo Globocnick, fostul gauleiter al Vienei, scapand astfel de cea a lui Eichmann. Exterminarea era infaptuita de SS-istii lui Globocnick, ajutati de militari care complectau efectivul, in mare parte acestia erau ucrainieni. O echipa de cateva sute de evrei se ocupa de ridicarea cadavrelor si satisfacerea altor nevoi.

Fiindca se intentiona a fi transferate intr-un lagar de munca, adica intr-un “teritoriu evreiesc autohton”, inscriptiile factice erau puse la intrare, camuflate in gara obisnuita tali cladiri: “Intrare in teritoriul autonom”, “sinagoga”, “sala de dusuri” si alte asemenea inscriptii. Un obiectiv ajutorator era recuperarea ultimelor avutii corporale ale victimelor, adica hainele, destinate germanilor nevoiasi. Tinand cont de felul cum se strangeau acele avuti, ei nu erau intotdeauna satisfacuti. In consecinta, un delegate de la “Ajutorul de iarna” german adresa urm. protest:

“Hainele trimise de voi sunt intr-o stare atat de proasta incat, nu pot, in mare parte sa fie distribuite celor care au nevoie. O mare parte din vesminte este foarte murdara si patata de sange. Gulerele majoritatii hainelor sunt atat de jechoase incat necesita o noua curatire (...) Nu sa constatat decat mai tarziu, dupa deschiderea coletelor, ca in livrarea facuta administratiei din Posnania-Oras, din 200 de vestoane, 51 erau inca echipate cu steaua evreiasca!”

Iata o descriere a ultimelor clipe ala unui talia de evrei deportati la Treblinka, datorata lui Elie Rosenberg, un supravietuitor al “echipei de cadaver din acest lagar”:

“SS cu caini, cravase si baionete in mana stateau de-a lungul Himmelstrase(“Calea cerului”, asa era numit, in deradere, drumul ce ducea spre camera de gaze la Treblinka). Evreii mergeau in tacere. Nu stiau incotro merg. La intrarea camerelor de gaze erau doi ucrainieni(Ivan si Nicolai). Ei dadeau drumul gazului. Gazul venea de la un motor. Se punea petrol sau pacura. Ultimii ajunsi la camerele de gaze erau loviti cu baionete; primii, vazand ce se petrecea in interior nu mai voiau sa intre. Patru sute de personae puteau sa intre odata in camerele de gaze. Era tocmai bine pentru a se putea inchide usa exterioara a camerei. Dup ace se inchideau ne aflam in partea cealalta. In acest moment auzeam strigate ca “Sema Israel”(Asculta Israel, cea mai sfanta rugaciune evreiasca), “tata”, “mama”. Dupa treizeci de minute, toti erau morti. Acolo erau doi germani care ascultau si apoi spuneau: “Toti dorm...”

In continuare as dori sa fac cateva precizari si descrieri ale catorva lagare din Polonia, cu precadere celor mai importante, bineinteleles:

Chelmno.Lagarul era talian la cca. 60 de km de Lodz; lagarul era destinat exterminari din fasia de pamant a Poloniei talian t in “Marea Germanie”. Lagarul a functionat din decembrie 1941, pana in vara lui 1943. Camera de gaze nu era altceva decat vagonul unui

camion al morti, asemanator celor care erau folosite in Rusia; dupa fiecare gazare care se solda cu 40 de victime, camionul transporta cadavrele catre o transee lunga sau o groapa comuna, sapata intr-o padure vecina. In medie, pe zi aveau loc cca. 10 gazari. In vara lui 1944, lagarul a fost pus in functiune pt. a lichida ultimi supravietuitori ai ghetoului de la Lodz, crutati pana atunci ca fiind muncitori folositori. Din comandoul permanent evreu nu a mai ramas decat doua personae care au supravietuit atrocitatiilor comise asupra grupului din care faceau parte. Numarul total al victimelor au fost estimate, de catre cei indreptatiti sa faca estimarile, la un numar de aproximativ 600000 de morti.

Belzec. Acest lagar, in care au fost talian t aproape sasesute de mii de evrei din partea orientala a “Guvernământului general al Poloniei”, ca si cateva mii de evrei cehi si germani, avea cinci camere de gazare stationare, capabile sa suprime pana la cinci mii de suflete, zilnic. Gazarile au functionat pana la sfarsitul anului 1942; in primavara anului 1944, instalatiile au fost distruse chiar de germani.

Sobibor. Situat in apropierea zonei anexate de Rusia in 1939, Sobibor avea aceleasi caracteristici generale ca Belzec si era destinat, in special, evreilor din aceasta zona; o parte nu putuse sa fie evacuate in iunie-iulie 1941 din interiorul Rusiei. Dar un anumit numar de convoaie provenind din Tarile de Jos si din Belgia si un convoy francez au fost indreptate acolo intre iulie si octombrie 1942, trimestrul celor mai massive exterminari. Mia apoi operatiunile s-au talia findca cea mai mare parte a munci, in legatura cu evreii polonezi, fusese facuta. La Sobibor, comandoul permanent evreiesc format din 300 de oameni, a reusit sa isi procure cateva arme tali declanseze o insurectie. Aceasta talian a permis sa supravietuiasca un nr. de 30 de evrei si a dus la suprimarea acestui lagar in octombrie 1943. Si in acest lagar numarul victimelor a fost unul considerabil. Dupa ce s-a “tras linie”, sa talian ,cu aproximatie, ca aici si-au pierdut viata cca. 250000 de “nearieni”.

Treblinka. Este de departe cel mai vast lagar polonez; a fost asezat la cca. 100 de km de Varsovia; era destinat, in special, sa extermine rapid cei aproape 400000 de evrei din imensul ghetou al capitalei poloneze. Lagarul dispunea de zece camere de gazare, avand o suprafata de 50 metri patrati: treizeci de SS si cateva sute de auxiliary ucrainieni, de asemenea, un comandou evreiesc, format din o mie de oameni care erau repartizati permanent acolo. In vara 1943, dupa insurectia ultimilor sclavi ai ghetoului din Varsovia, comandoul evreiesc de la Treblinka, stimulat de acest exemplu, a hotarat si el sa “moara in picioare”. Insurectia a reusit, in ciuda tuturor sanselor, iar numarul supravietuitorilor a fost de cincizeci, dintre care uni vor participa la fondarea kibitului israelian “Luptatori de ghetou” (1949). Ca si in cazul celorlaltor lagare, si aici, au avut loc massacre. Aceste crime odioase s-au soldat cu aproximativ 730000 de decese.

Maidanek. Acest lagar a fost deosebit fata de celelalte. Se apropia, la o scara redusa, prin principiul sau-combinarea exterminari imediate cu moartea lenta prin inanitie-cu imensul complex al mortii care a fost Auschwitz. Construit in vara anului 1941, a fost in mod primitiv un lagar de munca, prevazut pt. 15000 de detinuti de orice provenienta. Se stie ca in toamna anului 1941 au murit acolo, din cauza relelor tratamente, prizonieri de razboi rusi. In vara 1942, au fost instalate doua camere de gazare, folosite pt. evrei; ele functionau cu “Zyklon B” nu cu oxid de carbon, inca o analogie cu Auschwitz. Numarul total al victimelor evreiesti, din care majoritatea erau din Tarile de jos si Grecia, este talian in cazul Maidanek-ului la un numar de 1380000 de victime.

Auschwitz-Birkenau. Lagarul de la Auschwitz a fost creat in 1940 in Silezia, intr-o regiune de frontiera, care fusese germana inainte de 1918. Locul prezenta avantajul de a fi talian pustiu si de a se afla in apropierea unei incrucisari feroviare.

Auschwitz functiona la inceput ca un lagar de concentrare si/sau de munca, cu effective mai ales poloneze. De la crearea sa, Auschwitz a fost condos de comandantul Hoess, un SS impecabil si un bun administrator. In iunie 1941, Himmler l-a convocat la Berlin pentru a-I dezvalui ca va primi de la Fuhrer ordinal de a proceda la “solutionarea problemei evreiesti in Europa”. Hoess a avut ideea de a folosi, pentru asfixiere, un dezinfectant folosit de armata, gazul “Zyklon B”, primele experiente au fost facute in anul 1941 pe prizonieri de razboi sovietici.

Convoaiele mortii au inceput sa soseasca din toate colturile Europei in primavara lui 1941; toti evrei din Franta(aproape un talia), toti cei din ungaria, o parte din cei din Polonia, de asemenea, tigani si multi alti cetateni au fost gazati la Auschwitz. Oalta idee a lui Hoess a fost arderea victimelor imediat dup ace au fost asfixiate si de a se construe in acest scop cupatoare pentru crematorii uriase. In ciuda talian t lor globale de 12000 de talian pe zi, era nevoie sa arda surplusul afara.

Totodata, la Auschwitz, o parte din efectivul convoaielor de evrei(cei buni de munca) era crutata.”Selectia” se facea la sosirea lor la “Auschwitz II”(Auschwitz-Birkenau). Iata o descriere datorata savantului francez Robert Waitz:

“Putin cate putin, deportati inaintea catre extremitatea cheiului. Doi SS sunt la mijlocul acestuia, unul este medic ofiter. Deportatii defileaza prin fata lui. Cu degetul mare sau cu o joarda, ofiterul ii dirijeaza pe detinuti cand la dreapta, cand la stanga. Asa s-au format doua siruri care se vor aduna la cele doua extremitati ale cheiului. Sirul din stanga este format din talian de 20-25 de ani, iar aspectul exterior este talian robust. Limitele de varsta sunt elastice, uneori ele se extend de la 16 sau 18 ani la 50 de ani.

“Aspectul si infatisarea detinutului, faptul ca este bines au mai putin bin eras, intervin la alegere. In acest sir sunt adaugate si cateva femei.

“Sirul din dreapta este format din barbate mai in varsta, batrani, marea parte a femeilor, copii si bolnavii...

“In sirul din stanga, femeile sunt conduse pe jos catre lagarul vecin, barbate pleaca in camioane si remorci, inghesuiti unii peste altii. Detinuti din sirul din dreapta sunt incarcati in camioane.

“In convoiul meu, din 1200 de deportati, o proportie foarte mare de talian(circa 330) si de asemenea cateva femei. Cifra este exceptionala. Ea este rara findca 150 pana la 200 de oameni erau retinuti din fiecare talia.”

La Auschwitz, mistificarea era impinsa mai departe decat in lagarele poloneze. In consecinta, persoanele care beneficiau de o amanare din “sirul din stanga”, erau foarte convinse ca, mai devreme sau mai tarziu, isi vor revedea copii sau pe cei apropiati. In acest scop, umerase de haine numerotate impodobeau pereti vestiarelor la intrarea in camerele de gazare si,SS-ul sau kapo-ul(detinut privilegiat) care conducea grupul, le recomanda sa tina minte numarul; bucati de sapun din piatra de nisip, distribuite membrilor grupului, serveau la desavarsirea iluziei.

Evrei care aveau parte de o amanare au avut acolo destine diferite, findca ajungeau sa se ridice in posturi de mare putere. Kapo erau adesea fosti camionagii germani, din vremea inceputurilor celui de-al 3-lea Reich. Ei deveneau rotite ale SS-ului si, totodata, caractere tipice ale brutalitatii.Evrei, doctori, muzicieni, chimisti, cat si desenatori, care erau pe placul SS, scapau datorita talentelor lor; in schimb, cei care erau ocnasi, li se reducea speranta de viata la cateva luni.

Joseph Wulf, un fost detinut privilegiat, relateaza discutia pe care a avut-o cu un co-detinut german in legatura cu Gandhi(care inainte de razboi adresase un apel, tuturor evreilor, la non-violenta). Actul cel mai rasunator a fost o rascoala a unuia din comandourile permanente evreiesti care deserveau cuptoarele crematoriilor. Patru evrei care munceau la uzina de arme au facut posibilă aceasta rascoala, procurandule arme.

Totalitatea victimelor din acest lagar a fost de aproximativ 2000000 de personae.

Cazul deosebit al Frantei

In tarile invinse si ocupate din vest, evenimentele au luat cu totul o alta intorsatura.Nazisti au sperat ca Franta va sfarsii, vazandusi singura de ea.Trebuia ca masurile antievreiesti sa para tipic frantuzesti, ceea ce era realizabil.Din vara anului 1940, zeci de mii de evrei straini au fost internati in lagarele de la Gurs, Rivesaltes, etc.si obligate la munca silnica. In schimb evrei francezi erau mai”norocosi”, acestia erau doar exclusi din armata, din functii publice si altele. Un evreu putea sa devina un evreu pe dea-ntregul, cu conditia sa fie mort. Foarte des , chefuri montruoase precedeau omoruri, pe care un martor ocular le descriea in acesti

termini:”Actiunea de la Novogrodek a fost opera unui commando SS care din idealism, executa exterminarile fara a folosi tuica”.

Tarile de Jos si Belgia

Vanatoarea de evrei in Belgia si Tarile de Jos a continuat intr-un fel asemanator Frantei. Poporul olandez, cu un glorios trecut liberal, a fost, poate, poporul cel mai rezistent din Europa; primele razii vor suscita in februarie 1941 fenomenul nemaintalnit in alte locuri aflate sub cizma germana, o greva a docherilor iar actele de curaj si talian t proevreiesc erau nenumarate, si totusi, aproape trei sferturi din evrei olandezi au fost exterminate, in vreme ce in Franta proportia pierderilor n-a fost decat in jur de 30%. Dat fiindca Danemarca n-a opus rezistenta invadatorilor germani si in consecinta, oameni lui Eichmann nu au putut opera acolo in voia lor; peste 90% din evrei danezi fiind salvati.

Italia

In 1934 si apoi in 1936, Mussolini isi batea joc de rasismul lui Hitler; dupa semnarea “pactului de otel” in 1938, s-a supus orbeste ex-caporalului austriac si in problema evreilor, introducand o lege antisemita. Totusi, atat timp cat ducele a ramas la putere, acolo nu au fost deportari; pe deasupra comandamentul talian talian a intreprins in 1941-1942, in teritoriile straine controlate de el(Grecia meridionala, Croatia, Franta de sud-est) o actiune de salvare sistematica nu numai interzicand intrarea lui Eichmann si a zbirilor sai, ei smulgand jandarmilor francezi sau ucigasilor croati pe “nearieni”. Paradoxul a luat sfarsit in toamna lui 1943, dupa caderea ducelui si capitularea Italiei. Venise vremea revansei: pe teritoriul facticei “republici sociale italiene”, IVB4, a putut opera in voie, ajungand sa curete intr-o singura zi peste o mie de evrei romani

Cazul peninsulei balcanice

In peninsula balcanica, o parte din evrei iugoslavi au fost exterminati sub cerul liber. Bulgaria aliindu-se cu cel de al-III-lea Reich, regale si guvernul sau au adoptat legile antievreiesti; in schimb a fost semnat un angajament *sui generic* cu reprezentantii de la IVB4 in vederea livrari a doua zeci de mii de evrei din cinci zeci de mii.

Contractul nu a putut fi indeplinit decat partial datorita protestelor spontane ale populatiei iar clasa politica bulgara, si mai ales clerul, au devenit purtatori de cuvânt. Morala acestor evenimente a fost trasa de ambasadorul celui de al-III-lea Reich: “*Bulgarii, anunta el la Berlin, nu observa la evrei defecte susceptibile a justifica masurile speciale in ce ii priveste, acesti slavi naivi fiind cu totul lipsiti de intelegerea ideologica germana*”.

In Grecia, marea parte a evreilor traiau la Salonic. Ocupatia fiind acolo militara, aparatul de deportare putea functiona acolo linistit. Ca peste tot altundeva, evrei erau convinsi ca vor fi transferati intr-un “teritoriu autonom”, creat special pt. ei in Polonia. In plus, germanii, au stiut sa le picteze in roz viata lor viitoare, incat unii se inscriau voluntari pt. urm. plecare.

Soarta a peste sapte sute de mii de evrei romani a fost mai blanda. Romania fiind singura tara balcanica avand o traditie antisemita autohtona, conducatori romani dorind ca ei sa rezolve problema antisemita din tara.

Ungaria

In Ungaria, in primavara lui 1944, intr-un fel de extremis, Eichmann a parvenit sa inregistreze importante succese. Aceasta tara, folosea anumite practici antievreiesti, dar legi mai stricte au fost introduse dupa anul 1938, urmand exemplul german. Eichmann a inceput “operatiunea sa” abia dupa luna martie 1944. Dupa inlaturarea lui Horthy de la putere, Eichmann sa dus personal la Budapesta pt. a rezolva problema. De la Budapesta, se transportau, spre

Auschwitz, zilnic circa patru convoaie cu evrei, pe zi. Totalul evreilor deportati se ridica la 650000 de 'nearieni